

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

08.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Українформ. – 2026. – 6 черв. Ініціатива «Тисячovesна» вже зібрала понад 1000 заявок – Зеленський. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 черв. Зеленський оголосив про запуск програми «Тисячovesна»: вже подали понад тисячу заявок на участь. – Наріжна В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Зеленський: На програму «Тисячovesна» подано вже понад 1000 заявок. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Сибіга поінформував гендиректора ЮНЕСКО про пошкодження атаками РФ культурних об'єктів України. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Архіви України включено до міжнародного механізму відшкодування збитків від агресії РФ – Хромов. – Інф.](#)

Медіа

[Україна молода. – 2026. – 6 черв. День журналіста: захисниця Вікторія Боброва «Квітка» нагороджена посмертно. – Шугай А.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Біденко запропонував розглянути Джеймса Джойса як символічну заміну Булгакову на Андріївському узвозі. – Інф.](#)

Театр

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Театр Франка представив прем'єру «KING ЛІР! Версія» у постановці Хостікоєва. – Інф.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. Червень у Національному будинку музики: літо, листи з любов'ю та новий «Реквієм». – Асадчева Т.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Новий мілітарний пейзаж: у столиці презентували виставку художників-військовослужбовців про реалії війни. – Асадчева Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Мир твоєму дому: у Києві презентують ретроспективу видатного художника Золтана Мички. – Асадчева Т.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Художниця Анна Полат представила на виставці в Анкарі пейзажі української природи. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Латвії відкрили фотовиставку, присвячену українським прикордонникам. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2026. – 7 черв. Два українські фільми стали переможцями Краківського кінофестивалю. – Інф.; NV. – 2026. – 7 черв. Документальний фільм Тиха повинь отримав одну з головних нагород на Краківському міжнародному кінофестивалі. – Інф.; NV. – 2026. – 7 черв. Пасхальний день Миколи Засєєва став найкращим європейським фільмом на Краківському міжнародному кінофестивалі. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Український фільм увійшов до конкурсної програми міжнародного фестивалю U30 Film Festival у Белграді. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 7 черв. У Чернівцях відбудеться дитячий фестиваль у рамках Миколайчук OPEN. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. У столиці стартує 23 Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Фільм «Блаженні» став єдиним українським учасником міжнародного конкурсу Docudays UA. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 7 черв. Ізраїльський режисер екранізує роман Куркова «Пікнік на льоду». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Завершилися зйомки шпигунської драми про спецоперацію ГУР. – Інф.](#)

Література

[Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. У столиці відбудеться другий Київський ярмарок мистецької книги: програма. – Катаєва М.](#)

[Український тиждень. – 2026. – 5 черв. Бум японської літератури в Україні: кількість vs. Якість. – Нестелеєв М.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Українсько-канадська письменниця стала лавреаткою премії Amazon Canada за перший роман. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Німеччині вийде книга Артема Чеха «Гра в перевдягання». – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Мережа «Сенс» відкриє першу книгарню-кав'ярню у Львові за франшизою. – Інф.](#)

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2026. – 7 черв. Лавра без Мазепи – неповна історія: у Києві обговорили встановлення пам'ятного знаку гетьману біля Успенського собору. – Петришин О.

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Повернення шістдесятника: у Музеї Ханенків відкрили масштабну виставку Григорія Гавриленка. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2026. – 5 черв. У Києві відкрилася виставка робіт художника-шістдесятника Григорія Гавриленка. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 7 черв. У Києві відкрилась незвичайна виставка «Розмови на кухні»: про що розповідають порцелянові чашки. – Скотнікова О.

Охорона культурної спадщини

NV. – 2026. – 5 черв. На Сумщині росіяни знищили храм XIX століття. – Інф.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. «Київ – одне з найвизначніших міст»: європейці XVII–XVIII століть про Україну. – Марків Н.; Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Бібліотека імені Вернадського отримала стародруки Вольтера, Шевальє та Маршалла зі згадками України. – Інф.; NV. – 2026. – 5 черв. У текстах згадується Україна. До бібліотеки ім. Вернадського передали книги Вольтера, Шевальє та Маршалла XVII–XVIII століть. – Інф.

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Голова ДЕСС Єленський: Нам необхідно зафіксувати, що хоча церква відокремлена від держави, вона не відокремлена від суспільства. – Шуміхін Є.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Саміт Світового конгресу українців у Швейцарії розпочався з Українського сніданку в посольстві. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Греції відбудеться Міжнародний музичний фестиваль «Українські фестини». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Ініціатива «Тисячovesна» вже зібрала понад 1000 заявок – Зеленський. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 черв. Зеленський оголосив про запуск програми «Тисячovesна»: вже подали понад тисячу заявок на участь. – Наріжна В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Зеленський: На програму «Тисячovesна» подано вже понад 1000 заявок. – Інф.

Президент Володимир Зеленський у Телеграмі повідомив, що станом на зараз грантова ініціатива «Тисячovesна» збрала 1151 заявку, і 17% з заявлених проєктів є дебютними. Він поінформував, що ініціатива збрала проєкти з усіх куточків країни. Також Президент подякував за активну участь в програмі вже на старті. «Розвиток сучасної української культури, підтримка наших авторів і проєктів, створення нового українського продукту – це важлива частина нашої сили. Особливо цінно бачити, що навіть у час повномасштабної війни творча енергія в Україні не згасає. Дякую всім, хто працює для того, щоб український голос звучав ще сильніше через творчість», – зазначив він. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131168-iniciativa-tisacovesna-vze-zibrala-ponad-1000-zaavok-zelenskij.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/zelenskij-oholosiv-pro-zapusk-prohrami-tisjachovesna-vzhe-podali-ponad-tisjachu-zajavok-na-uchast.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174304.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Сибіга поінформував гендиректора ЮНЕСКО про пошкодження атаками РФ культурних об'єктів України. – Інф.

Міністр закордонних справ Андрій Сибіга поінформував генерального директора ЮНЕСКО Халеда Ель-Енані про масовані російські атаки, внаслідок яких пошкоджено низку важливих культурних установ України. Про це він написав у соцмережі X. Кілька пошкоджених об'єктів розташовані в буферній зоні об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. За словами глави МЗС, особливо цинічно, що Росія як член ЮНЕСКО продовжує атакувати культурну спадщину, демонструючи повне ігнорування основних принципів та цілей організації. Андрій Сибіга також запросив Халеда Ель-Енані відвідати Україну. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1174206.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 черв. Архіви України включено до міжнародного механізму відшкодування збитків від агресії РФ – Хромов. – Інф.

Кабінет Міністрів України включив архіви до переліку об'єктів, щодо яких можуть заявлятися вимоги про відшкодування шкоди в межах міжнародного компенсаційного механізму за збитки, завдані російською агресією. Відповідні зміни передбачені Постановою Уряду №670 від 27 травня 2026 року, якою внесено зміни до порядків подання заяв до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України. В ексклюзивному коментарі голова Державної архівної служби України Анатолій Хромов назвав це рішення надзвичайно важливим для всієї архівної системи держави. За його словами, відтепер на державному рівні визначено механізм, який дозволяє

архівним установам подавати до Реєстру збитків інформацію про випадки викрадення, пошкодження або знищення російськими військами документів Національного архівного фонду України. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174046.html>

Медіа

Україна молода. – 2026. – 6 черв. День журналіста: захисниця Вікторія Боброва «Квітка» нагороджена посмертно. – Шугай А.

Указ про нагородження 37-ми журналістів, працівників українських та іноземних медіа за їхній внесок у розвиток журналістики та висвітлення правди про повномасштабне російське вторгнення в Україну підписав Президент Володимир Зеленський. Про це повідомляє Офіс Президента з нагоди Дня журналіста, який в Україні відзначається 6 червня. Глава держави відзначив орденом «За заслуги» III ступеня продюсерку та лейтенанта ЗСУ Вікторію Боброву (Квітку) посмертно. Ірландський журналіст, документаліст та відеореporter Кейлан Патрік Робертсон отримав орден «За заслуги» III ступеня. Він є автором документальних фільмів про війну в Україні та у 2024 році переїхав жити до України. Орденом княгині Ольги III ступеня відзначена журналістка, співзасновниця, шеф-редакторка та ведуча авторських медіапроектів інтернет-видання «LB.UA» Ксенія Василенко (Соня Кошкіна). Окрім цього, ордени «За заслуги» III ступеня отримали кореспондент агентства Radio France International Українською, арткритик, куратор сучасного мистецтва та публіцист Костянтин Дорошенко, шеф-редактор «ТСН. Тиждень з Аллою Мазур» Роберт Опаленик, який брав активну участь у створенні «Телемарафону», а також телеоператор 24 каналу Павло Павлов, який працює у населених пунктах, які перебувають під російськими атаками. Також Президент надав почесне звання «Заслужений журналіст України»: Олегу Борисову – начальникові відділу Державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України»; Наталії Братушці – директоріві ТОВ «Телерадіокомпанія «Відікон», м. Суми; Ігорю Дармоштуку – шеф-редакторіві онлайн-видання «КиївВлада»; Сергію Череватому – генеральному директоріві УНІА «Укрінформ», м. Київ. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/194304/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Біденко запропонував розглянути Джеймса Джойса як символічну заміну Булгакову на Андріївському узвозі. – Інф.

Голова правління ГС «Українська видавнича асоціація» Артем Біденко після демонтажу пам'ятника Михайлу Булгакову на Андріївському узвозі висловив думку, що символічною заміною російському письменнику міг би стати ірландський письменник Джеймс Джойс. Відповідний допис він опублікував у Facebook. На його думку, Джеймс Джойс є прикладом автора, який зміг перетворити своє рідне місто на явище світової культури та водночас зберегти власну національну ідентичність попри колоніальне минуле Ірландії.

Він також нагадав, що 16 червня у світі відзначають Bloomsday – день, присвячений подіям роману Джеймса Джойса «Улісс». Допис викликав активне обговорення серед користувачів соцмережі. Частина коментаторів підтримала ідею вшанування Джойса, водночас інші користувачі висловили думку, що на Андріївському узвозі насамперед мають бути представлені українські письменники. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174030.html>

Театр

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Театр Франка представив прем'єру «KING ЛІР! Версія» у постановці Хостікоєва. – Інф.

Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка 4 червня представив допрем'єрний показ вистави «KING Лір! Версія» у постановці Анатолія Хостікоєва за трагедією Вільяма Шекспіра у перекладі Юрія Андруховича. Над сценографією вистави працював народний художник України Пилип Нірод, художницею по костюмах стала Наталія Рудюк, музику створив композитор Роман Суржа. У виставі задіяні провідні актори Театру Франка. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174074.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. Червень у Національному будинку музики: літо, листи з любов'ю та новий «Реквієм». – Асадчева Т.

У червневій афіші: 13 червня – концерт «Візерунки літа» у Київському будинку вчених; 14 червня – програма «Пори року» в Андріївській церкві; 19 червня – фінальний концерт від Liatoshynskiy Capella: Early Music Ensemble «LC: ЕМЕ разом» у Софійському соборі; 20 червня – концертна програма солістів-органістів Національного будинку музики Ганни Бубнової та Максима Сидоренка «Велич і радість органа» у Національній філармонії України; 21 червня – програма «Листи з любов'ю» в Андріївській церкві; 22 червня – прем'єра «Реквієму» Вольфганга Амадея Моцарта у постановці Євгена Лавренчука – спільний проєкт Національного будинку музики та Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка; 26 червня – камерна програма «Голос свободи» у Київському будинку вчених; 28 червня – програма «Європейський модернізм: Нільсен, Лятошинський, Шамо» у Андріївській церкві від колективу «Chamber Winds Kyiv». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128127/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Новий мілітарний пейзаж: у столиці презентували виставку художників-військовослужбовців про реалії війни. – Асадчева Т.

У Національному музеї «Київська картинна галерея» розпочала роботу виставка живопису «Новий мілітарний пейзаж». Експозиція є спільним проєктом відомих одеських художників Стаса Жалобнюка та Ігоря Гусева, які

нині є військовослужбовцями, учасниками платформи «Культурні сили» та виступають як творчий дует Forest Brothers. Представлені великоформатні полотна автори створили спільно або індивідуально за досить короткий проміжок часу. Головна концепція виставки полягає у фіксації змін в українському просторі, де мілітарні елементи стають частиною сучасного ландшафту та нашої повсякденності. В. о. генерального директора музею Оксана Підсуха підкреслила, що попри складність теми, у виставці багато сили, людяності й характерного одеського гумору, а змінена дійсність вкорінюється в художні образи через дуже тонкі деталі. Виставка «Новий мілітарний пейзаж» триватиме до 12 липня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128101/>

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Мир твоєму дому: у Києві презентують ретроспективу видатного художника Золтана Мички. – Асадчева Т.

У київській галереї «АВС-арт» до 20 червня триває масштабна пам'ятна виставка «Мир твоєму дому» – ретроспектива творів народного художника України Золтана Мички. Виставка об'єднала близько сорока визначних полотен і графічних робіт, створених протягом останніх десятиліть його життя. Експозиція охоплює твори 1970–2010-х років. Назва виставки апелює до однойменної картини «Мир твоєму дому» (2006). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128138/>

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Художниця Анна Полат представила на виставці в Анкарі пейзажі української природи. – Інф.

На виставці робіт учнів відомого турецького аквареліста Орхана Гюрела в Анкарі представлено пейзажі української художниці Анни Полат, яка живе та працює в турецькій столиці. Майстер-класи Орхана Гюрела для професійних художників тривали протягом року. На підсумковій виставці учні майстра представили роботи, створені під час занять, й твори, написані поза межами майстерні. За словами Анни Полат, українська школа акварельного живопису відрізняється від стилю Орхана Гюрела, тому на виставці вона представила роботи, виконані саме в традиціях української акварельної школи. Виставку відвідали посол України в Туреччині Наріман Джелалов з дружиною Левізою, голова Української спілки в Анкарі Ірина Амбаркютюкоглу та членкині спілки, поціновувачі творчості української художниці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131072-hudoznica-anna-polat-predstavila-na-vistavci-v-ankari-pejzazi-ukrainskoi-prirodi.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Латвії відкрили фотовиставку, присвячену українським прикордонникам. – Інф.

У Ризі під час міжнародної конференції Riga StratCom Dialogue 2026 відбулася презентація фотовиставки Державної прикордонної служби України «Обличчя кордону». До експозиції увійшли фотографії й особисті історії військовослужбовців. У ДПСУ нагадують, що проєкт уже експонували в Україні та за кордоном, зокрема у США. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131172-u-latvii-vidkrili-fotovistavku-prisvacenu-ukrainskim-prikordonnkam.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 7 черв. Два українські фільми стали переможцями Краківського кінофестивалю. – Інф.; NV. – 2026. – 7 черв. Документальний фільм Тиха повинь отримав одну з головних нагород на Краківському міжнародному кінофестивалі. – Інф.; NV. – 2026. – 7 черв. Торкається теми мобілізації. Пасхальний день Миколи Засєєва став найкращим європейським фільмом на Краківському міжнародному кінофестивалі. – Інф.

На 66-му Краківському міжнародному кінофестивалі нагородили дві українські кінострічки. Нагороду за найкращий європейський фільм у категорії короткометражних фільмів вручили стрічці «Пасхальний день» режисера Миколи Засєєва. Нагороду «Срібний ріг» для режисера стрічки «високої художньої цінності» вручили Дмитру Сухолиткому-Собчуку за його фільм «Тиха повинь». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131399-dva-ukrainski-filmi-stali-peremozcam-i-krakivskogo-kinofestivalu.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/dokumentalniy-film-tiha-povin-peremig-na-krakivskomu-mizhnarodnomu-kinofestivali-50614057.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinskiy-film-pashalniy-den-mikoli-zasyeyeva-peremig-na-kinofestivali-u-krakovi-50614036.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Український фільм увійшов до конкурсної програми міжнародного фестивалю U30 Film Festival у Белграді. – Інф.

Український короткометражний фільм «Твій дім – це і мій дім» (Your Home Is My Home) режисера Дениса Кіреєва увійшов до конкурсної програми першого міжнародного фестивалю короткометражного кіно U30 Film Festival, який проходить у Белграді з 4 по 7 червня. Фестиваль відбувається у Будинку молоді Белграда та орієнтований на молодих кінематографістів. Відповідно до правил конкурсу, тривалість стрічок не повинна перевищувати 30 хвилин, а ключові автори проєктів мають бути віком до 30 років. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174073.html>

Укрінформ. – 2026. – 7 черв. У Чернівцях відбудеться дитячий фестиваль у рамках Миколайчук OPEN. – Інф.

У Чернівцях у рамках міжнародного кінофестивалю Миколайчук OPEN з 8 по 11 червня відбудеться дитячий фестиваль Миколайчук KIDS. У Держкіно зауважили, що формат був започаткований командою ще у 2025 році, але вперше він відбудеться як епілог основного кінофестивалю з насиченою програмою кінопоказів, творчих майстер-класів, розваг і навчальних дискусій для дітей різного віку. «Для нашого фестивалю надзвичайно важливим є розвиток дитячої секції, адже саме сьогодні формується покоління, яке завтра творитиме майбутнє України...», – заявила директорка фестивалю Тетяна

Д'яченко. У рамках Миколайчук KIDS восьмеро дітей з Буковини увійшли до інклюзивної групи, яка самостійно зніме фільм під керівництвом кінематографістів з Fresh Production Group. Створена ними стрічка буде показана на відкритті Миколайчук OPEN 13-го червня. Також вже оголошена програма Миколайчук KIDS. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131300-u-cernivcah-vidbudetsa-ditacij-festival-u-ramkah-mikolajcuk-open.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. У столиці стартує 23 Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. – Катаєва М.

23 Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA пройде в Києві з 5 по 12 червня. Він збере понад 90 гостей, з яких 24 – з-за кордону. Центральна тема 23-го Docudays UA – «Прості конструкції». Фестиваль відкриє міжнародна прем'єра документального фільму «Природжений фальсифікатор» Ерека Бремера та Беньяміна Роста. Стрічка досліджує одну з найгучніших медійних афер Німеччини 1990-х років – історію журналіста-самозванця Міхаеля Борна, який роками продавав телеканалам сфабриковані новинні сюжети, – та ставить питання про природу довіри до медіа й зображення. Цього року фестиваль уперше вручить Премію пам'яті Віктора Ониська за найкращий монтаж українського документального фільму. Традиційно фільми на Docudays UA змагатимуться в конкурсах DOCU/СВІТ, DOCU/УКРАЇНА та DOCU/КОРОТКО. На нагороду RIGHTS NOW! номіновано 10 стрічок, обраних із усіх фестивальних програм. Її вручать креативному документальному кіно, що досліджує сучасний світ і робить значний внесок у дискусію про людську гідність, свободу та рівність. Докладно про фестиваль:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128141/>

Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Фільм «Блаженні» став єдиним українським учасником міжнародного конкурсу Docudays UA. – Інф.

Єдиною українською кінокартиною, що увійшла до міжнародного конкурсу Docu/Світ 23-го Міжнародного фестивалю документального кіно Docudays UA, став фільм «Блаженні» режисера Андрія Лисецького. Загалом у Docu/Світ змагатимуться дев'ять стрічок. Фільм «Блаженні» розповідає про митців, які опинилися у вирі повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Героями документальної стрічки стали один із найвідоміших сучасних українських художників Нікіта Кадан, художник-інсталятор і скульптор Михайло Алексеєнко, Данило Немировський, який кілька тижнів після 24 лютого 2022 року перебував у Маріуполі, реставратор Антон Гурін, який приєднався до лав Національної гвардії України, та режисер Андрій Лисецький, який також є оператором-постановником стрічки. «Блаженні» є копродукцією України, Німеччини та Латвії. Фільм вироблено за фінансової підтримки Державного агентства України з питань кіно, Латвійського кіноцентру, MDR/ARTE (Німеччина), Film- und Medienstiftung NRW (Німеччина) та Українського інституту. Проект фільму отримав підтримку грантової програми

Української кіноакадемії у співпраці з Netflix «Розробка сценаріїв та ексклюзивні онлайн сесії з експертами міжнародної кіноіндустрії» та є призером пітчінгу Baltic Sea Forum у 2022 році. Фільм є частиною колекції Generation Ukraine, створеної за підтримки ARTE. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4130832-film-blazenni-stav-edinim-ukrainskim-ucasnikom-miznarodnogo-konkursu-docudays-ua.html>

Укрінформ. – 2026. – 7 черв. Ізраїльський режисер екранізує роман Куркова «Пікнік на льоду». – Інф.

За романом Андрія Куркова «Пікнік на льоду» (відомий також як «Смерть построннього» \ «Death and the Penguin») ізраїльський режисер Арі Фольман зніме повнометражний фільм. Проект створюється у копродукції німецької компанії bildundtonfabrik (btf) та Anonymous Content. Режисер у фільмі використає свою фірмову кінематографічну мову з елементами анімації. Сам Андрій Курков повідомив, що акторка Марія Бакалова зіграє роль Ніни – головного жіночого персонажа в екранізації роману «Пікнік на льоду». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131393-izrailskij-reziser-ekranizue-roman-kurkova-piknik-na-lodu.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Завершилися зйомки шпигунської драми про спецоперацію ГУР. – Інф.

Зйомки шпигунської драми «ГУР: Код «Сікора» завершилися, фільм готують до прем'єри восени, повідомляє у Фейсбуці Державне агентство України з питань кіно. Стрічку створено командою F Films разом з ТРО Медіа за підтримки Державного агентства України з питань кіно у співпраці з ГУР. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4130811-zaversilisa-zjomki-spigunskoi-drami-pro-specoperaciju-gur.html>

Література

Вечірній Київ. – 2026. – 5 черв. У столиці відбудеться другий Київський ярмарок мистецької книги: програма. – Катаєва М.

З 5 по 7 червня у столиці (Павільйон культури, Експоцентр України) вже вдруге пройде Київський ярмарок мистецької книги – незалежна некомерційна ініціатива, присвячена сучасному книговиданню та візуальній культурі. У фокусі – видання, об'єднані під поняттям «мистецька книга», що охоплює широкий спектр форм, від самвидавців, художніх альбомів і фотокниг до теоретичних праць і досліджень сучасної візуальної культури. Київський ярмарок мистецької книги 2026 об'єднує 53 міжнародних та українських незалежних видавців і авторів. Друга едіція ярмарку розширює свою структуру і, окрім книжкового напрямку, вперше представить напрями вінілової культури та мистецтва. Музичну частину курують співзасновник Павільйону культури Олексій Петров та музичний колекціонер і один із засновників лейблу «Шукай» Дмитро Пруткін. Окремим напрямом стане мистецька секція. Галерея The

Naked Room представить роботи спільноти художниць і художників, яких до травня цього року об'єднували майстерні на Нагірній, 22. Також у межах мистецького напрямку Kyiv Art Book Fair 2026 свої роботи представить галерея «Кручі» – незалежна ситуативна галерея, заснована кураторкою та дослідницею Алею Сегал. Протягом трьох днів ярмарок супроводжуватиме публічна програма, що об'єднає презентації книг і самвидавців, дискусії, поп-ап-події та музичні перформанси. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128104/>

Український тиждень. – 2026. – 5 черв. Бум японської літератури в Україні: кількість vs. Якість. – Нестелеєв М.

«Останнім часом прихильники азійської літератури та прості читачі кажуть про те, що на нашому книжковому ринку суттєво зросла кількість видань японських авторів. В «Астролябії» виходить серія романів Дзюньїтіро Танідзакі та вже вийшли два твори Ясусі Іноуе (усе – в перекладі Ігоря Дубінського). У сходознавчому видавництві «Сафран» невдовзі з'явиться друком бестселер, роман у жанрі «зцілюючої літератури» «Випишемо вам kota» Шьо Ішіді (в перекладі Надії Концевич), і також вийшли дві збірки класиків ХХ сторіччя, Осаму Дадзая та Катая Таями. У «Морфеусі» видали важливий роман «Крах людини» Осаму Дадзай у перекладі Анастасії Скотар, і вона також робила «Кити на частоті 52 герци» Соноко Мачіди для «ArtBooks». В «Основах» перевидали два романи Ясунарі Кавабати – «Країна снігу» і «Тисяча журавлів» – у перекладі патріарха нашої японістики Івана Дзюба. Видавництво «Фоліо» видало вже цілу низку японських авторів: від шедеврів японської поезії і класики «Записки в узголів'ї» Сей-шьонагон і «Повість про Гендзі» Мурасакі Сікібу до текстів Нацуме Сосекі, Рюноске Акутагави, Юкіо Місіми. І тема для окремого огляду – видання манги, чим активно займається декілька видавництв. Крім того, на нещодавньому Книжковому Арсеналі відбулася презентація перекладів п'яти дитячих японських книжечок, одну з яких навіть написала экс-імператриця Японії Мічіко – у межах благодійного проекту «Японські книги для дітей України: гуманітарна ініціатива та культурне партнерство» (реалізували його видавництво «Ранок», японське дитяче видавництво Shiko-Sha та НПО «Український культурний центр» у Токіо). Втім, така стрімка поява різножанрових японських книжок, крім безперечної радості відкриття нової для України літературної території, як виявилось, породжує і низку нюансів, а то і проблем. Насамперед щодо якості й особливостей перекладу. Так торік у «КСД» вийшов «Кафка на пляжі» Харукі Муракамі, перекладений з англійської, але невдовзі, на вимогу правовласників, його забрали з продажу («КСД» встигло надрукувати і «Норвезький ліс» того ж автора, але у продаж він не потрапив). І у квітні цього року стало відомо, що «ArtBooks» підписав угоду з літературними агентами, що представляють права на твори Харукі Муракамі, на чотири його романи, які вже будуть перекладати безпосередньо з японської. Загалом переклад азійських авторів не з мови оригіналу – досить поширена практика у світі, часто правовласники самі пропонують перекладати з англійською, бо, звісно, знайти відповідальних

японістів у кожній конкретній країні значно складніше, аніж перекладачів з англійської. Втім, усе дуже залежить від самого автора та того, яким правовласники бачать книжковий ринок у країні. Також донедавна ще була поширена згубна практика перекладати японських письменників з російської, але це вже нині перестало бути поширеним явищем. Інша досить вагома проблема – як саме передавати японські звуки українською. І дискусії про «поліванівку» (переклад, що базується на транслітераційному принципі, створений російським мовознавцем Євгенієм Полівановим) та інші принципи передавання японських фонем (умовно – фонетичні) вряди-годи вибухають у різних соцмережах і навіть на наукових конференціях... Окрім цього, така швидкість і строкатість появи японських авторів призвела до того, що з'явилося чимало неякісних видань. Перекладач Ігор Дубінський так пише про це у своєму блозі: «Якість, на жаль, залишає бажати кращого: багато перекладів невмілих, з типовими помилками. Начитана людина здивується: невже це японські класики, адже вони зовсім не вміють писати...» І як приклад наводить продукцію видавництва «Vimba», однак грішать цим й інші видавці, зокрема ті, хто бере за основу англійські переклади і так доволі часто дуже спотворює оригінальні японські імена і назви. Попри все це, попит на японську літературу, як засвідчує збільшення асортименту таких видань в Україні, поступово зростає й уже навіть перевищує пропозицію: зокрема, читачі просять видавати більше нових авторів з Японії, не тільки високу полицю, а і белетристику. І хоча така художня творчість усе ж є поки нішевим явищем у нас, однак великий вибір різних видів азійського мистецтва поступово розширює кількість споживачів... І, само собою, японська література потребує не тільки перекладачів і читачів, а і популяризаторів, без яких публіка ризикує ніколи не дізнатися навіть про найпрекрасніші твори». Докладно:

<https://tyzhden.ua/bum-iaponskoi-literatury-v-ukraini-kilkist-vs-iajist/>

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Українсько-канадська письменниця стала лауреаткою премії Amazon Canada за перший роман. – Інф.

Канадська письменниця українського походження Марія Рева стала лауреаткою Amazon Canada First Novel Award 2026 за роман «Endling», що вийшов у видавництві Knopf Canada. Членкиня журі премії Енн Флемінг назвала «Endling» – «витонченим, багат шаровим і блискучим» романом, який, за її словами, водночас є смішним, винахідливим, чесним і несподіваним. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131193-ukrainskokanadska-pismennica-stala-lavreatkou-premii-amazon-canada-za-persij-roman.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Німеччині вийде книга Артема Чеха «Гра в перевдягання». – Інф.

Німецький переклад книжки письменника і військовослужбовця ЗСУ Артема Чеха «Гра в перевдягання» вийде у жовтні 2026 року у видавництві Klett-Cotta під назвою Musik für einen Soldaten. Переклад здійснили Александер Кратохвіл та Марія Вайсенбек. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131152-u-nimeccini-vijde-kniga-artema-ceha-gra-v-perevdaganna.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Мережа «Сенс» відкриє першу книгарню-кав'ярню у Львові за франшизою. – Інф.

Мережа «Сенс» влітку відкриє першу книгарню-кав'ярню у Львові за франшизою, повідомив засновник мережі Олексій Ерінчак. Угоду з партнером уклали наприкінці 2025 року, після чого розпочали проєктування та ремонт. Книгарня буде розташована у старовинній будівлі в центрі Львова. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1174087.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2026. – 7 черв. Лавра без Мазепи – неповна історія: у Києві обговорили встановлення пам'ятного знаку гетьману біля Успенського собору. – Петришин О.

5 червня у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» відбулося відкрите громадське та експертне обговорення щодо встановлення пам'ятного знаку Івану Мазепі біля Успенського собору. Саме погруддя гетьмана вже створене й наприкінці 2025 року було представлено в експозиційному просторі Лаври. Тепер ідеться про наступний етап – його розміщення у просторі Верхньої лаври як частини ширшого «Мазепинського шляху». Участь в обговоренні взяли історики, науковці, представники культурного середовища, громадських організацій, військові, а також автори скульптурного й архітектурного рішення. Відкриваючи зустріч, генеральний директор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максим Остапенко наголосив: ідея вшанування Мазепи в Києві давно назріла. Він наголосив, що Мазепа важливий не лише як меценат і державник. У його постаті є ще один вимір – свідомий виклик російській імперській машині, який згодом став частиною довгої української традиції опору. Він також пояснив, чому реалізація проєкту затягнулася. Максим Остапенко назвав пам'ятний знак першим кроком до ширшого повернення Мазепи в київський публічний простір. За його словами, після цього місто матиме більше підстав повернутися й до питання повноцінного пам'ятника гетьману в Києві. Докторка історичних наук Ольга Ковалевська нагадала: історія вшанування Івана Мазепи в Україні та світі ніколи не була простою. За її словами, пам'ятники й пам'ятні знаки гетьману нині є у п'яти країнах – США, Великій Британії, Австрії, Румунії та Україні. Водночас більшість таких ініціатив поставали не завдяки державному фінансуванню, а коштом діаспори, підприємців, громад, церковних середовищ і приватних меценатів. Пам'ятний знак пропонують розмістити у Верхній лаврі – на перетині головної та економічної вулиць. Це місце може стати частиною окремого екскурсійного маршруту, присвяченого Мазепі як меценату святині. За підсумками обговорення учасники підтримали встановлення пам'ятного знаку Івану Мазепі на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128191/>

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. Повернення шістдесятника: у Музеї Ханенків відкрили масштабну виставку Григорія Гавриленка. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2026. – 5 черв. У Києві відкрилася виставка робіт художника-шістдесятника Григорія Гавриленка. – Інф.

Нещодавно у Національному музеї мистецтв Богдана та Варвари Ханенків відкрилася виставка «Григорій Гавриленко. Нове життя». В експозиції можна побачити живопис, графіку, лабораторні начерки та книжкові ілюстрації митця. Усі вони походять із найбільшої приватної збірки митця, власником якої є знаний колекціонер і мистецтвознавець Едуард Димшиц. Саме він є ініціатором експозиції. Важливість події для культурного життя Києва відзначив заступник голови КМДА Валентин Мондриївський. Також у межах виставки для киян та гостей міста підготували серію заходів. Виставка «Григорій Гавриленко. Нове життя» триватиме до серпня. Артпроект створений у співпраці Музею Ханенків, Фундації Богдана та Варвари Ханенків і Колекції Едуарда Димшица під кураторством Лізавети Герман. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128147/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4130856-u-kievi-vidkrilasa-vistavka-robit-hudoznikasistdesatnika-grigoria-gavrilenka.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 7 черв. У Києві відкрилась незвичайна виставка «Розмови на кухні»: про що розповідають порцелянові чашки. – Скотнікова О.

У Музеї шістдесятництва 6 червня запрацювала виставка порцеляни 1960-х з колекції Тетяна Літвін «Розмови на кухні». «Традиція української порцеляни налічує більш, ніж два століття. За цей час вона пережила періоди злетів і падінь, розквіту й занепаду, творчих пошуків і сміливих експериментів. Кожен із цих етапів є надзвичайно цінним...», – написала організаторка виставки Тетяна Літвін у Фейсбуці. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128188/>

Охорона культурної спадщини

NV. – 2026. – 5 черв. На Сумщині росіяни знищили храм XIX століття. – Інф.

Військові російської армії знищили один з найцінніших храмів Сумської області – Храм Різдва Пресвятої Богородиці, який звели у XIX ст., повідомляє місцеве видання «Кордон. Медіа». Храм, що розташований у Юнаківці, визначна пам'ятка храмового класицизму України. Архітектор і активіст Ігор Титаренко розповів, що його звели у 1806 році. Раніше храм належав до Сумської єпархії УПЦ МП, приміщення тривалий час перебувало на реставрації. Саме Храм Різдва Пресвятої Богородиці зображений на гербі Сумського району, дизайн якого затвердили 2001 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/znishchennya-hramu-rizdva-presvyatoji-bogorodici-naucinnisha-pam-yatka-sumshchini-zruynovana-50613657.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Вечірній Київ. – 2026. – 6 черв. «Київ – одне з найвизначніших міст»: європейці XVII–XVIII століть про Україну. – Марків Н.; Укрінформ. – 2026. – 6 черв. Бібліотека імені Вернадського отримала стародруки Вольтера, Шевальє та Маршалла зі згадками України. – Інф.; NV. – 2026. – 5 черв. У текстах згадується Україна. До бібліотеки ім. Вернадського передали книги Вольтера, Шевальє та Маршалла XVII–XVIII століть. – Інф.

3 червня компанія Visa передала Національній бібліотеці України ім. Володимира Вернадського три європейські стародруки XVII–XVIII століть – праці Маршалла, філософа Вольтера та французького дипломата П'єра Шевальє. Усі три книги були знайдені та придбані за кордоном у приватних колекціонерів. До цього їх могли побачити лише відвідувачі виставки Ukraine WOW, яка проходила в Києві з жовтня 2025 по січень 2026 року і зібрала понад 330 тисяч глядачів. Тепер видання стали частиною постійної колекції бібліотеки – і згодом будуть оцифровані для загального доступу. Книги написані англійською та французькою. Ініціювала цей дорогий подарунок співзасновниця громадської організації Ukraine WOW Ярослава Гресь. Загальна вартість придбаних раритетних книг склала близько мільйона гривень. Завдяки цим книгам українці зможуть дізнатися могли досліджувати минуле, спираючись на свідчення іноземців, які описували нашу країну сотні років тому. Усі три тексти об'єднує одне: їхні автори писали про Україну як про окрему країну з власною історією, народом і політичними амбіціями – у той час, коли імперські наративи намагалися це заперечити або замовчати. Найраніша з трьох – праця П'єра Шевальє «A Discourse of the Original, Countrey, Manners, Government and Religion of the Cossacks» (1663). Наступна за хронологією – двотомна «Історія Карла XII, короля Швеції» Вольтера, видана 1731 року. Великий французький просвітителі писав про події Великої Північної війни на українських землях – союз Мазепи з Карлом XII, Полтавську битву, долю козацької держави. Принципова деталь: у книзі Вольтер жодного разу не вживає слова «Росія» – лише «Московія». Це не випадковість. Петро I офіційно перейменував свою державу з Московії на Росію лише 1721 року, намагаючись привласнити спадщину Київської Русі. Вольтер, який писав через десять років після цього, свідомо зберігав стару назву – і тим самим відмовлявся визнавати цю підміну. Україну ж він наділяв чітким географічним і політичним означенням, не ототожнюючи її з Московією. Третій автор – Джозеф Маршалла і його чотиритомник «Travels through ... Russia, the Ukraine and Poland», виданий 1772 року. Маршалл здійснив типову для тодішньої британської еліти освітню мандрівку Європою – Grand Tour. З допитливості він дістався і до України, і те, що побачив, явно суперечило його попереднім уявленням. Його маршрут пролягав через Стародуб, Чернігів, Київ і Очаків. Київ справив на мандрівника особливе враження. Тепер книги зберігатимуться у відділі стародруків та рідкісних видань бібліотеки Вернадського. Користувачі зможуть ознайомитися з ними у читальному залі або побачити під час екскурсій. Але найважливіше – невдовзі всі три видання будуть оцифровані й розміщені на сайті бібліотеки, що зробить їх доступними для будь-якого читача у світі. «Для бібліотеки це не просто поповнення фондів – це можливість для

кожного глибше зрозуміти власну історію та дослідити, якою Україну бачили Вольтер, П'єр Шевальє і Джозеф Маршалл. Кожне з переданих видань допомагає переосмислити усталені уявлення про Україну, що формувалися протягом століть», – говорить Юрій Ковтанюк, заступник генерального директора з наукової роботи Національної бібліотеки України ім. Володимира Вернадського. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128079/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4131178-biblioteka-imeni-vernadskogo-otrimala-starodruki-voltera-sevale-ta-marsalla-zi-zgadkami-ukraini.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/knigi-voltera-shevalye-ta-marshalla-peredali-biblioteki-im-vernadskogo-shcho-vidomo-pro-starodruki-50613592.html>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 черв. Голова ДЕСС Єленський: Нам необхідно зафіксувати, що хоча церква відокремлена від держави, вона не відокремлена від суспільства. – Шуміхін Є.

Видання пропонує інтерв'ю з головою Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктором Єленським. У розмові йшлося про те, чи є на сьогодні необхідність збільшення штату центрального апарату ДЕСС; про модель державно-церковного партнерства та що саме це передбачатиме; які найголовніші законодавчі зміни необхідно внести, щоб зафіксувати таке державно-церковне партнерство, та чи потрібно буде у такому разі вносити зміни до Конституції; чи має держава зважати на відповідні коментарі від Ради церков і релігійних організацій; чи потрібні якісь додаткові законодавчі зміни у системі бронювання священнослужителів; про альтернативну (невійськову) службу та перспективу прийняття відповідного закону; про військову капеланську діяльність; про ситуацію з УПЦ (МП) та РПЦ тощо. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/interview/1173988.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 5 черв. Саміт Світового конгресу українців у Швейцарії розпочався з Українського сніданку в посольстві. – Інф.

У столиці Швейцарії 5 червня стартував масштабний Саміт Світового конгресу Українців (СКУ). З цієї нагоди в посольстві України відбувся Український сніданок, що об'єднав урядовців, правозахисників і лідерів закордонного українства з усього світу. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України у Швейцарії. До учасників заходу з вітальними промовами звернулися заступниця міністра закордонних справ України Мар'яна Беца, посол України у Швейцарській Конфедерації Ірина Венедіктова, президент СКУ Павло Грод, президент Українського товариства у Швейцарії Андрій Лушницький та ін. Під час виступів спікери акцентували на критичній важливості глобальної єдності українського народу, згуртованості навколо національних цінностей та непохитної підтримки України в її боротьбі. Крім того, на зустрічі йшлося про зміцнення інституційних зв'язків між державою та діаспорою, а також про консолідацію спільних зусиль задля повоєнної

відбудови. Ця зустріч стала прологом до головних подій світової української спільноти. Саміт СКУ триватиме у Берні з 5 по 7 червня та збере керівників організацій діаспори для напрацювання стратегій посилення міжнародної допомоги Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4130792-samit-svitovogo-kongresu-ukrainciv-u-svejcarii-rozpocavsja-z-ukrainskogo-snidanku-v-posolstvi.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 черв. У Греції відбудеться Міжнародний музичний фестиваль «Українські фестини». – Інф.

У передмісті грецького міста Салоніки – Переа – відбудеться масштабний Міжнародний музичний фестиваль «Українські фестини», покликаний популяризувати національну культуру та зміцнювати міжнародні зв'язки в Південній Європі. Про це у Фейсбучі повідомило консульство України в Салоніках. Культурно-мистецька подія організована українським консульством за особистої ініціативи консула України в Салоніках Євгена Шквири, української громадської активістки Інни Галаніної та голови Муніципалітету Термаїкос Теодороса Дзекоса. Проведення фестивалю стало можливим за всебічного сприяння волонтерського центру «Πios», Спілки греків України в Греції, а також парасолькової організації «Об'єднана українська діаспора в Греції». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4130147-u-grecii-vidbudetsa-miznarodnij-muzicnij-festival-ukrainski-festini.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm

Рудіч О. А.,